

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. VIII. Confessarius ex audita Confessione non contrahit specialem obligationem, seu cognationem aliquam spiritualem, quæ inducat in peccato carnali cum pœnitente, malitiam, necessariò ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

Ubi nota ly *Propter temeritatem*: ergo oportet ad incurrandam hanc irregularitatem, ut aliquis ferio. ac scienter, id est, cum scientia ipsius juris Ecclesiastici, immo & pœnæ impositæ, hunc actum exerceat, alioquin non exercet temerè.

Alii nihilominus, quos citat Suarez suprâ n. 3. propter Rubricam illius textûs, quæ tantum loquitur de Clerico non ordinato, ut patet ex verbis suprâ allegatis, existimant laicum non incurrere hanc pœnam, sed solum Clericum. Vide dicta Disp. 2. Sect. 5. Concl. 10. de laico solemniter baptizante, de quo est eadem difficultas.

Aliqui, quos refert Suarez suprâ n. 2. simpliciter negant, esse ullam irregularitatem impositam propter hoc crimen, allegantes, eam non satis expressam in jure, ed quod ly *Divinum officium*, tantum significet officium, quod solemniter in Ecclesia ministratur; Confessio autem privatim fit.

Sed hoc, inquit Suarez suprâ, non satisfacit; quia nomine divini officii intelligitur ille actus sacer, ad quem Clericus consecratur, & non est dubium, quin actus ministrandi hoc Sacramentum in hoc genere contineatur, & inter gravissimos & perfectissimos actus sit. Hæc ille.

Et verò satis constat ex jure, interdum Divinorum nomine comprehendi administrationem Sacramentorum, cap. *Si sententia* 16. de Sent. Excom. in 6. ibi: *Vnde uno interdicto ipsorum, alius licitè admittitur ad divina. Ceterum cum propter delictum Domini vel rectoris est civitas interdicta: civis eiusdem . . . possunt extra ipsam licitè interesse divinis.*

Item cap. 20. eodem in principio: *Is cui est Ecclesia interdictus ingressus (cum sibi per consequens censetur in ipsa divinorum celebratio interdicta) irregularis efficitur, si contra interdictum huiusmodi, divinis in ea se ingerat in suo agens officio, sicut prius.*

Et clarissimè ad propositum nostrum cap. *Non est vobis* 11. de Sponsalibus, ibi: *Et si iuxta communionem vestram, filii suis uxores suas infra certum terminum non restituerit, ex tunc in quacumque provinciarum vestrarum detinentur, vel transferuntur, donec ibi fuerint, nulla divina officia (præter Baptismum parvulorum, & Pœnitentias momentium) celebrent, vel permittatis aliquatenus celebrari.* Ita Alexan. III. Archiepiscopus & Episcopus & aliis Prælati per Angliam constitutis.

Ergo Pœnitentia, seu Absolutio sacramentalis, est officium divinum: ergo qui non ordinatus absolvit sacramentaliter, non ordinatus exercet aliquod divinum officium. Quidni ergo fiat irregularis, si temerè illud fecerit?

Sed imponamus finem huic Disputationi, satis prolixa & molestissima. Finis autem erit

resolutio hujus quæstionis: Utrum Confessarius contrahat cum filio, aut filia Confessionis, quamdam cognationem spiritualem, ratione cuius, in peccato carnali inducatur specialis malitia, necessariò confitenda?

CONCLUSIO VIII.

Confessarius ex audita Confessione non contrahit specialem obligationem, seu cognationem aliquam spiritualem, quæ inducat in peccato carnali cum pœnitente, malitiam, necessariò confitendam.

Non queritur hic de peccato carnali, ad quod assumitur Confessio tamquam medium, ut, si in Confessione sollicitavit pœnitentem, vel cum proximè accederet, aut recederet: tunc enim intervenit gravissima malitia sacrilegii, dum Sacramentum per se institutum ad delendum peccatum; assumitur ut medium ad novum peccatum committendum.

Quod ego etiam intelligerem; inquit Lugo Disp. 16. n. 355. quando occasione & prætextu, quod habeas curam eam gubernandi, ut pœnitentem tuam, frequenter eam invisas, ut pecces, aut si occasione Confessionis præterite eam postea alloquaris, nam hæc omnia reddunt odiosum Sacramentum Pœnitentiæ, & suspectum apud maritos & cognatos, timentes, ne suis uxoribus, vel filiabus, à Confessariis quid mali proveniat. Quotiescumque ergo ex peccato redundat irreverentia, aut detrimendum in Sacramentum ipsum, jam invenitur jure ipso naturali circumstantia gravis, specie diversa, explicanda in eo peccato; quæ quidem non est malitia incestus, sed sacrilegii & irreverentiæ specialis contra Sacramentum. Hæc ille. Quem sequitur Dicastillo Disp. 9. n. 595.

Nota; hanc malitiam non solum reperiri in peccato luxuriæ, sed etiam in peccato injustitiæ, aut alio quocumque, quod occasione Confessionis committitur, sive ad quod committendum assumitur Confessio tamquam medium; v. g. novit Confessarius ex Confessione, pœnitentem solitum fuisse locare operam suam ad occidendam vel furandam, & ad illa peccata valde esse proclivem; hæc occasione in Confessione pretio conducit ipsum, ut assassinum perpetret, vel ut furetur, non apparet, cor illa conductio non debeat censi sacrilegium, & mortalis irreverentiæ contra Sacramentum.

Itaque

212. Aliqui affirmant.

quos redarguit Suarez.

213. Nominè divinum in jure comprehenditur administratio Sacramentorum. cap. 16. de Sent. excom. in 6. cap. 20. eod.

cap. 11. de Sponsal.

214. Peccatum carnale, ad quod assumitur Confessio tamquam medium, contra trahit inde malitiam sacrilegii.

215. Hæc malitia etiam inveniri potest in peccato injustitiæ, & aliis quibuscumque.

Dicaſtillo.

Itaque mihi videtur, inquit Dicaſtillo ſuprà n. 601. graviffima irreverentia Sacramenti Pœnitentiæ, abuti ſcientiâ, in illo habitâ, ad movendum hominem ad peccatum, & malitiâ Confefſarii fieri, ut remedium inſtitutum ad dolendum de præteritis, & ad emendationem in futurum, ſerviat ad novum peccatum & incitamentum ad illud. In quo puto conſenſuros Auctores illos, qui prædicta ratione utuntur in ſollicitatione ad peccatum libidinis.

Ex quo conſtat à fortiiori, eſſe circumſtantiam explicandam tamquam ſacrilegium graviffimum, id, quod intellexi aliquando factum, in quo Sacerdos pecuniâ conductus ſollicitavit ſœminam, quam noverat ex Confefſione facilem, ut ſerviret libidini, non tam ſuæ, quàm alterius, cui pro pretio conſtituto promiſerat (proh nefas) ſe curaturum, ut illa ſui copiam faceret. Hæc ille. Quæ puto eſſe veriffima, nec ſcio ab aliquo diſputari aut negari.

216.

Diſputatur autem; an quando non accipitur Confefſio ùt medium, ſed multo tranſactò tempore, Sacerdos rem habet cum ſœmina, cujus aliquando Confefſionem excepit (de quo peccato loquitur noſtra Concluſio) hæc circumſtantia ſit neceſſariò explicanda in Confefſione.

Sententia Averſæ ex miniſterio huius Sacramenti oriri veluti cognationem ſpiritualem. D. Thom. Balduvius.

Aſſirmant Multi, quos refert & ſequitur Averſa q. 16. Sect. 14. ibi: Aſſirmant ex oppoſito oriri ex hoc miniſterio talem conjunctionem, & veluti cognationem ſpiritualem, ut inducat in peccato carnali ſpeciale circumſtantiam, neceſſariò conſidendam, D. Tho. in 4. diſt. 42. q. 1. a. 2. ad 8. Palud. q. 1. a. 1. n. 7. &c. Qui explicant hanc non eſſe propriè cognationem ſpiritualem, quæ conſtituitur inter impedimenta dirimentia matrimonii, & Confirmationis; ſed eſſe talem conjunctionem, & relationem inter ſpiritualem patrem & filium, quæ ſpeciali titulo illicitam ac deformem reddit carnalem copulam inter tales perſonas, atque ad eò cum tali circumſtantia explicandam in Confefſione. Quam ſpecielem deformitatem Aliqui vocant de genere inceſtus, Aliqui de genere ſacrilegii, Sanchez refert de utroque genere. Ita Averſa.

Sanchez.

217. Fundamentum huius ſententiæ, deſumptum ex Decretis Pontificum 30. q. 1. c. 8.

Fundatur hæc ſententia, quæ indubiè probabilis eſt, & in praxi conſulenda pro majori ſecuritate, fundatur, inquam, Primò; in Decretis Summorum Pontificum Symmachi & Cæleſtini, quorum prior (ùt refertur 30. q. 1. c. 8.) ſic ait: Omnes quos in pœnitentia ſuſcipimus, ita noſtri ſunt ſpirituales filii, ut & ipſi, quos vel nobis ſuſcipimus, vel trine merſionis vocabulo mergentibus, unda ſacri Baptiſmatis regeneravit. Sylveſter quoque docens, admonet unumquemque Sacerdotem, ut nullus cauſa fornicationis ad ſuam pœnitentialem accedat; quia ſcriptum eſt:

Omnes quos in pœnitentia accipimus, ita filii noſtri ſunt, ùt in Baptiſmate ſuſcepti. Quapropter hoc ſcelus, ſi quis perpetraverit, non ſolum dignitatis honorem amittat, verum etiam uſque ad certum vita ſuæ uigi pœnitentia ſe ſubdat.

Posterior autem (ùt ibidem refertur cap. 9.) ſi quis, inquit, Sacerdos cum ſita ſpirituale fornicatus fuerit, ſciat ſe grave adulterium commiſiſſe. Idcirco ſœmina, ſi laica eſt, omnia derelinquat, & res ſuas pauperibus tradat, & converſa in Miniſterio Deo uſque ad mortem ſerviat. Sacerdos autem qui malum exemplum dedit hominibus, ab omni officio deponatur, & peregrinando duodecim annos pœniteat; poſtea vero ad monaſterium vadat, & cunctis diebus vite ſuæ Deo ſerviat.

Et cap. 10. eadem ex eodem Pontifice lego: Non debet Epifcopus aut Presbyter commiſſari cum mulieribus, qui ei ſua fuerint conſeſſa peccata. Si forte (quod abſit) hoc contigerit, ſi peccat, quo modo de ſita ſpirituale, Epifcopus 15. annos, Presbyter 12. & deponatur: ſi tamen in conſuetudinem populi devenierit.

Conſonat etiam (inquit Averſa ſuprà 4. c. 1. ita quidem) communis aſſimatio & modus loquendi fidelium, quo Confefſarii appellantur ſpirituales patres, ac pœnitentes filii. Et in ipſa ſanctitate huius miniſterii, & ratione Confefſionis, in qua deteguntur & abſtergantur peccata, per ſe conveniens apparebat, ut eorū & ſpeciali deformitate criminis abſterretur huius Sacramenti miniſter, à committendis talibus peccatis cum perſonis, quas in Confefſione audivit.

Nec requiri debet continuatio Confefſionum ad longum tempus, vel electio talis Confefſarii ad continuatum regimen anime, vel alia ſuperioritas Confefſarii erga pœnitentem. Quinimmo ſufficere etiam ſolam audicionem Confefſionis abſque Abſolutione, indicat Graſſius, Sanchez, & Alii ex allegatis, hoc tamen videtur nimia extenſio; quia hoc miniſterium non niſi per Abſolutionem pertinetur, ſicut & ſpirituale cognitio in Baptiſmo, perfectè non contrahitur, niſi per completam exhibitionem Sacramenti. Hæc tenet Averſa.

Legi Sanchez loco citato ab Averſa, ſcilicet lib. 7. de Matrim. diſp. 55. ſed illam extenſionem ibi non invenio. Vidi etiam Graſſium, non quidem to. 1. lib. 4. de Cognat. ſpirituale n. 20. juxta citationem Averſæ, ſed part. 2. deciſ. lib. 1. c. 5. n. 53. ubi ſic ait: Oritur etiam cognatio ſpirituale inter Confefſarium & illos, quos audivit in Confefſione &c. Verùm quòd ſufficiat Confefſio abſque Abſolutione, eò loci expreſſe non dicitur quidquid ſit de loco citato ab Averſa, quem non potui videre.

Atque ut hi Auctores, & Alii id dicent, numquid ex Confefſione ſine Abſolutione oritur obligatio ſigilli? Cur ergo non oritur etiam cognatio ſpirituale? Nam communis aſſimatio.

estimatio & modus loquendi fidelium, quo Confessarii appellantur spirituales patres; ac poenitentes filii, non distinguit inter Confessionem cum Absolutione, & sine Absolutione, & sanctitas hujus ministerii, ac ratio Confessionis, etiam militant in hoc casu; nam sola auditio in ordine ad Absolutionem, quamvis ea non sequatur, opus sanctum est, etsi non tam sanctum, atque Absolutio subsequens; & in tali Confessione deteguntur peccata, & poenitens, si legitime est dispositus, accipit jus ad absterfionem peccatorum: dato ergo quod ex malitia Sacerdotis non sequatur absterfio, quid hoc refert, ut inde magis vel minus oriatur illa quasi cognatio spiritualis? Putas, quia non peccaret gravissime & puniretur ab Ecclesia, qui in tali Confessione sollicitaret poenitentem ad turpia? Noli putare, si non vis errare.

Audiamus Ioan. Sancium in Select. disp. 11. n. 7. ubi docet, quod per solam Confessionem circumstantia notabiliter aggravans oriatur: Nemini, inquit, debet dolus & fraus patrocinari c. 1. 15. q. 6. & cap. Consiuit 20. q. 3. & l. Neque ex dolo ff. de dolo. Sed Confessarius potest dolose negare Absolutionem, ne foemina efficeretur ejus filia. Addit: Confessio, ad quam non sequitur Absolutio, dicitur sacramentalis, modò fiat à peccatore in recognitionem suae culpæ & cum spe Absolutionis impetrandæ.

Ex quo deducit n. 8. si foemina accederet ad Confessarium animo alliciendi eum ad lasciviam, quia erat ejus amore capta, & ideo non absoluta; non oritur circumstantia notabiliter aggravans, etsi copulam habuerit Confessarius cum ea, cum Confessio sacramentalis non fit, nec tenebitur Sacerdos celare. Hec ille.

Quantùm ad cognationem, quæ oritur ex Baptismo, est alia ratio; quia hæc, utpote impedimentum dirimens matrimonium, ac proinde restringens libertatem naturalem hominis, tamquam odiosa strictè est interpretanda, juxta Reg. Juris 15. de Reg. Juris in 6. *Odia restringi; & favores convenit ampliari.* Ergo per Baptismum, ex quo oritur illud impedimentum, rectè intelligitur completa exhibitio Sacramenti. At verò cognatio spiritualis, quæ oritur ex Confessione, favor potius est, quam odium, utpote secundum Averfam, & alios Auctores illius sententiæ, solum spectans reverentiam debitam Sacramento, ut obligatio sigilli; quidni ergo Confessio late interpretanda, etiam de Confessione sine Absolutione?

Sanè tota occasio peccandi cum poenitentibus oritur ex Confessione, & non ex Absolutione. Si ergo conveniens appareat, ut novâ ac speciali deformitate criminis absterreatur Confessarius, à committendis talibus criminibus, conveniens etiam fuit, ut nova illa ac specialis deformitas oriretur ex Confessione etiam incompleta, seu sine Absolutione. Vel ergo non oritur cognatio spiritualis ex Confessione, etiam

completa, quæ est Conclusio nostra, vel videtur etiam oriri ex Confessione incompleta.

Quod autem non oriatur ex Confessione, etiam completâ, prout docet Vasquez q. 91. a. 1. dub. 2. n. 20. Lugo supra n. 359. Dicastillo supra n. 604. Basil. Pontius lib. 7. de Matrim. c. 38. Ioan. Sancius in Select. disp. 11. n. 5. & Alii, quos citat Averfa, supra & Diana part. 1. tract. 7. resol. 12. probatur, & quidem efficaciter, si intelligatur cognatio spiritualis impediens, aut dirimens matrimonium; argum. cap. fin. de Cognat. Spirit. in 6. ibi: *Ex datione vero aliorum Sacramentorum (scilicet, ut ait Glossa verb. Sacramentorum. Poenitentia, Corporis Christi; Extreme Unctionis, Ordinis & Conjugii) cognatio spiritualis nequaquam oritur, quæ matrimonium impediatur vel dissolvatur.*

Rationem assignat dicta Glossa: *Renascimur enim in Baptismo, & Chrismatio frontis illam confirmat: quod non est in aliis Sacramentis: & ideo per ista spiritualis contrahitur compaternitas, non per illa. Quidquid ergo olim fuerit ante hanc Constitutionem Bonif. VIII. saltem post eam liquidò constat, ex Sacramento Poenitentia, etiam completo, nullam oriri hujusmodi cognationem spiritualem. Atque hæc Adversarii omnes admittunt.*

Attamen contendunt, propter textus supra allegatos ex 30. q. 1. oriri ex Sacramento Poenitentia aliam similem cognationem, quæ nullum habeat respectum ad matrimonium. Nam, quod ipsummet impedimentum non sit cognatio, sed id, quod sequitur cognationem, quam præsupponit, & possit esse cognatio, sine respectu ad matrimonium; aut ejus impedimentum, videtur omnino verum, inquit Dicast. supra n. 605.

Si enim cognatio spiritualis est inducta ab Ecclesia (ut constat) non solum inter masculum & foeminam; sed inter masculum & masculum, aut foeminam & foeminam, ut inter baptizantem Sacerdotem, & baptizatum, etiam masculum, & inter levantem matrem, & levatum masculum; & inter levantem foeminam, & levatam foemellam; cognatio ipsa non est impedimentum formaliter & propriè loquendo, sed id, unde provenit impedimentum inter eos; qui possent alioquin jure naturæ copulari, ecclesiasticâ lege sic impediente; ridiculum enim esset dicere, quod Ecclesia induxerit impedimentum matrimonii inter masculum & masculum, & tamen inter eos induxit cognationem: ergo cognatio, quæ inter illos est, non est impedimentum formaliter & propriè. Potest ergo intelligi cognatio, quæ sit verè cognatio, & inter illos ipsos, inter quos est, non sit posita; ut sit impedimentum matrimonii eorumdem.

Ergo cum Bonif. VIII. non omnino absolute dixerit: *Ex datione aliorum Sacramentorum cognatio spiritualis nequaquam oritur;*

D d d sed

222. Ex Confessione etiam completa non oritur cognatio spiritualis propriè dicta. Vasquez. Lugo. Dicastillo. Bas. Pontius. Ioan. Sancius. cap. fin. de Cog. spirit. in 6.

223. An oriatur similis aliqua cognatio.

Dicastillo. Ipsa cognatio propriè dicta non est impedimentum formaliter & propriè loquendo.

224. Probatur posse oriri ex Confessione quasi cognationem.

220. Alia probatio ex Sanchez.

221. Hæc similitudo non sufficit ad cognitionem spiritualium Baptismus invalidus. May 15 de Reg. Juris in 6.

sed quasi restringendo addiderit, non oriri talem, quæ matrimonium impediatur aut dissolvatur: potest adhuc manere locus cognationi illi, quæ quàmvis cognatio sit, non impediatur vel dissolvatur matrimonium, & nihilominus sufficiat, ut si duo extra matrimonium luxuriosè agant, sic contra reverentiam, quam cognato spirituali quis debet; ita ut Ecclesia quidem cognationem lege positivâ statuat; hæc tamen statutâ, ex natura rei dissonet rationi, & sit irreverentiâ specialis independentè à respectu ad matrimonium, quoddam tales cognati lascivè inter se agant. Ita hic Auctor pro sententiâ Adversariorum.

225.
Interim non satis probatur, Ecclesiam talem cognationem statuisse.

Nihilominus, sicut ipse, ita & ego persisto in Conclusionè, & ideo Respondeo ad hunc discursum; quidquid sit de possibili, nusquam Ecclesiam statuisse aliquam cognationem, quæ sufficiat, ut duo, extra matrimonium luxuriosè viventes, peccent speciali peccato contra reverentiam debitam cognatis, quin per se loquendo, id est, inter illos, qui sunt capaces matrimonii, ex illa cognatione resultet impedimentum matrimonii; adeò, ut si de factò suum impedimentum tolleret, possent luxuriosè vivere extra matrimonium, absque speciali peccato contra reverentiam debitam cognatis.

cap. 16. 35.
2. 21.

Patet in cognatione carnali seu consanguinitate, cujus impedimentum antiquitè extendebatur ad 7. gradum (teste Greg. Papâ cap. Progeniem suam 16. 35. q. 2. ibi: Progeniem suam unumquemque usque ad 7. decernimus observare generationem, & quamdiu cognoscant se affinitate propinquos, ad conjugalem copulam accedere denegamus &c.) hodie non excedit 4. gradum; ut patet ex cap. Non debet 8. de Consanguinit. ibi: Prohibito copula conjugalis quartum consanguinitatis & affinitatis gradum de casero non excedat.

cap. 8. de
Conj. arg.

226.
Impedimentum Affinitatis ex fornicatione reatrinxit Trident.

Immo impedimentum, quod propter affinitatem, ex fornicatione contractam, inducitur, Trident. postmodum restrinxit ad secundum gradum less. 24. de refor. Matrim. c. 4. ibi: Præterea Sancta Synodus... impedimentum, quod propter affinitatem, ex fornicatione contractam, inducitur, & matrimonium postea factum dirimit, ad eos tantum, qui in primo & secundo gradu conjugantur, restringit.

cap. 1. de
Cog. spir. in 6.

Similiter cognatio spiritualis, quæ olim oriebatur ex Baptismo inter baptizatum, & suscipientis filios, & uxorem cap. 1. de Cognat. spirit. in 6. ibi: Nedom inter baptizatum & illum, qui eum suscepit de Baptismo, ac inter eundem baptizatum & suscipientis filios & uxorem ante susceptionem carnaliter cognitam ab eodem, per Trident. suprâ cap. 2. totaliter sublata est.

Et ideo hodie consanguinei in 5. & ulterioribus gradibus, affines ex fornicatione in 3. &

ulterioribus gradibus, item baptizatus, & suscipientis filii, possunt luxuriosè vivere extra matrimonium, absque speciali peccato, contra reverentiam debitam cognatis & affinis.

Ergo similiter, est ante constitutionem Bonif. VIII. c. fin. de Cognat. spirit. in 6. suprâ allegatam, propter impedimentum matrimonii, quod fortè tunc erat, non potuissent Confessarius & penitens luxuriosè vivere extra statutum matrimonii, absque speciali peccato, contra reverentiam debitam cognatis & affinis; equidem post illam constitutionem, per quam impedimentum illud ablatum fuit, cur magis peccent, quàm cognati in 5. gradu, aut affines ex fornicatione in 3. &c.?

Non video rationem disparitatis, nisi fortè cum Averla suprâ, Bonifacium postmodum suâ lege non ita loquutum fuisse, quâli extitit, do cognationem ex aliquo alio Sacramento antea constitutam; sed potius asserendo, non ex alio Sacramento oriri, juxta antiqua iura, scilicet quoad impedendum ac dirimendum matrimonium: quare, inquit ille, non negat vim ejus conjunctionis spiritualis quoad constituendam novam malitiæ speciem.

Sed hoc gratis asseritur, & contrarium ostendo ex Gloss. cap. Omnes 30. q. 1. res. Vt & ipsi. ubi sic ait ad propositum nostrum. Nec notat omnimodam similitudinem, nisi quoad sum Sacerdotem, qui suscipit in penitentiam; penitentiam enim bene potest ducere, quam patet receptam penitentiam non tamen quam immergit in Baptismo. Multa enim attenduntur in Baptismo, quæ non attenduntur in penitentia. Si enim te suscipit in penitentiam, non ideo parentes tui tibi comparati per Baptismum plena sit remissio peccatorum, non autem per penitentiam. Si ergo laicus audiat cum ea contrahere, argumentum hic. Si sacerdos cum ea contrahere, argumentum hic. Si sacerdos hoc Sacerdoti prohiberi, cum eam tantum officium ardire peccata confitentium.

Ubi Gloss. ut vides, agnoscit omnimodam similitudinem inter Sacerdotem, qui suscipit in penitentiam, & qui immergit in Baptismo; atqui qui immergit, jure antiquo nec licite nec valide poterat contrahere matrimonium cum filia, quam immergerat: ergo nec Sacerdos cum filia, quam susceperat in penitentiam.

Hinc si illo tempore, justis de causis, Sacerdos aliquis liberatus fuisset à voto castitatis & prohibitione matrimonii, non potuisset contrahere matrimonium cum filia, quam susceperat in penitentiam magis, quàm cum filia, quam immergerat, juxta glossam jam allegatam, quàmvis non approbem, quod ibi docet de Averla, cum illa narratio peccatorum non sit vera.

Confessio magis, quam narratio extra necessitatem. Et ideo bene subiungit: Videtur tantum hoc Sacerdoti prohiberi.

229. Itaque responderi potest ad illud argumentum Averſe; Bonifacium posteriori sua lege ita locutum fuisse, vel quasi tollendo cognationem, quae ex Sacramento penitentiae antea constituta erat, aut certe asserendo, iam prius in Ecclesia Dei sublatam fuisse, in quantum erat impedimentum dirimens aut impediens matrimonium; & per consequens sublatam fuisse irreverentiam specialem, quae ex illo impedimento resultabat in peccato carnalium cognatorum.

Ostendat ergo Averſa, ubi Ecclesia specialiter prohibuerit actum luxuriosum inter confessarium & penitentem; abſque ullo respectu ad matrimonium & dicemus cum ipso, illum textum Bonifacii non satis efficaciter probare intentum.

230. Existimas, quia si hodie Ecclesia tolleret impedimentum matrimonij inter baptizantem, & filiam baptizatam, Sacerdos, qui fornicaretur cum filia spirituali, id est, a se baptizata, peccaret speciali sacrilegio, & deberet necessarium illam circumstantiam in Confessione explicare? Planum est quod non. Et tamen Caestinus supra allegatus ex 30. quaestione 1. ait: Si quis Sacerdos cum filia spirituali (id est, a se baptizata) fornicatus fuerit, sciat se grave adulterium commisisse. Sicuti idem Pontifex ibidem dicit: Non debet Episcopus aut presbyter commiseri cum mulieribus; quae ei sua fuerint concessa peccata.

Ergo ex his ultimis verbis non recte inferitur, Caestinum ibi prohibere specialiter illam commixtionem; sine ullo respectu ad matrimonium. Nam certum est, quod habeat respectum ad filiam spiritualem, sive ad irreverentiam; quae committitur in fornicatione cum filia spirituali; nam sequitur: Si fornicatus fuerit hoc contigerit, sic poeniteat quomodo de filia spirituali &c. Sicuti autem ostendimus, non esset specialis irreverentia in copula cum filia spirituali, si foret sublatum impedimentum matrimonij: ergo &c.

Nec obstat communis existimatio, & modus loquendi fidelium; quo Confessarii appellatur spirituales patres; & poenitentes filii; quia etsi impedimentum matrimonij esset ablatum inter baptizantem & baptizatum, adhuc fideles appellarent baptizantem spiritualem patrem, & baptizatum spiritualem filium, nec tamen ideo actus luxuriae inter illos, haberet specialem malitiam, in Confessione explicandam.

Et sane, quidni distribuens Eucharistiam, etiam possit dici spiritualis pater, seu potius nutritius? Quis propterea dicit, Sacerdotem specialiter peccare, si fornicetur cum ea, quam aliquando communicavit?

Caeſtinius cap. 30 q. 1. non prohibet specialiter commixtionem cum filia Confessionis sine respectu ad Matrimonium

231. Solutio Objecto.

Sed juvat audire Basil. Pontium lib. 7. de Matrim. c. 38. n. 7. Posset, inquit, aliquis existimare, me iudice, nec immerito, cum ea cognatio (loquitur de casu proposito) tantum jure positivo Ecclesiastico inducta sit, abolitam esse contraria consuetudine. Tum; quia res ipsa per se clamat, non adeo strictam remanere obligationem poenitenti erga Confessarium, sicut suscipienti in Baptismo, & Confirmatione.

232. Bas Pontius existimat cognationem ortam ex Confessione, contra consuetudinem abolitam esse, & ordiatur primo.

Tum etiam; quia in Confessionibus quis est, qui eam circumstantiam fateatur? Unde in hac editione Romana Emanuelis de Sa, juxta Codicem expurgatorium Romanum, ea propositio, quae olim assererat, explicandam esse eam circumstantiam in Confessione, expuncta est, & loco illius contraria propositio excusa.

Secunda. 233. Tertio.

Denique; si cognatio spiritualis oritur ex Poenitentiae Sacramento, tam id verum erit circa mares, quam circa feminas, sicut & in Baptismo, & Confirmatione contingit. Erit ergo specialis malitia incestus, si quis turpiter miscetur cum eo, cujus Confessionem excepit aliquando, quod inauditum est. Nam incestus, qui ex Sacramentis Confirmationis, & Baptismi cognatione provenit, videtur contra virtutem Religionis esse, cum ea cognatio inducta sit ab Ecclesia ex virtute Religionis, non ex propinquitate sanguinis; circa quam versatur pietas. Unde haec incestus malitia proprie sacrilegium est, non vero specialis incestus contra pietatem.

Quarta.

Haec omnia, multorumque hominum timore conscientiae iudicium, in praxi mihi persuadent, abolitam eam spiritualem cognationem, si quae erat jure Ecclesiastico inducta, contraria consuetudine, vel illa Constitutione Bonif. VIII. c. fin. de spirit. cognat. qui voluisse videtur, nullam aliam cognationem esse, praeter eam, quae Matrimonium impedit, ortam ex Baptismo, & Confirmatione; vel potius existimarem, illos Canones non inducere veram cognationem spiritualem ex Confessione, sed analogiam quandam, quare in eo peccato nec incestus, nec sacrilegium est. Hucusque Pontius.

234. Responsio Averſe ad 4.

Sed ad hoc ultimum respondet Averſa supra, quod expressè illi Pontifices analogiam & similitudinem ponant in hoc, quod specialis titulo detestabile ac deformè sit carnale peccatum Confessarii cum poenitente, & ex ipso respectu Sacramenti habeat majorem gravitatem, atque adeo diversae speciei malitiam ab intrinseca fornicationis pravitate. Et continuo atexit: Neque admitti potest contraria consuetudine ablatam esse hanc diversam malitiae speciem: tot enim Auctores, qui hanc circumstantiam confitendam docent, majorem fidem faciunt de usu eam confitendi. Et Corrector Emanuelis non plus in hoc potuit, quam suam sententiam promerere. Haec ille.

Rejicitur
responsio
ad 2.

Incipio à Corteſore Emanuelis, de quo dici poſſet, promiſiſſe ſuam ſententiam, juxta Codicem expurgatorium Romanum, ut ait Pontius, & ideo hanc ſententiam præferendam videri.

235.
Auctor exi-
ſtimat nec
aliam ſen-
tentiam
poſſe pro-
bari effica-
citer ex
conſuetudi-
ne.

Quantum ad conſuetudinem, ego puto nec unam, nec aliam ſententiam ex ea poſſe probari, ſaltem efficaciter: quis enim novit, quid pœnitens hujusmodi confeſſeatur, niſi ipſe Confeſſarius & pœnitens? Et ſiquidem pœnitens non explicet illam circumſtantiam, ſed ſimpliciter dicat: *Ego fui fornicatus*; quorū quique Confeſſarius ſciat, quod fuerit fornicatus cum ſilia Confeſſionis? Quomodo ergo teſtabitur de uſu, non explicandi illam circumſtantiam?

Quis ergo poteſt teſtari niſi pœnitens, qui ſæpius commiſit tale peccatum, & non fuit circumſtantiam illam confeſſus? Et dixeris; quod Auctores, qui ſcribunt, & docent, eam non eſſe expli. andam, ſint tales pœnitentes? Nullus præſumitur malus, niſi probetur. Vel fortè pœnitentes ad ipſos venerint, & extra Confeſſionem, vel in Confeſſione eis dixerint, ſe non ſolitos confiteri hujusmodi circumſtantiam?

Et idem dici poteſt de conſuetudine conſi- tendi, cum Auctores illi fortè paucas audiverint Confeſſiones; & quàmvis aliqui fuſſent Pœnitentarii, illa peccata non ſunt tam frequentia, ut ipſi poſſint teſtari de conſuetudine, maxime univerſali & obligante. Aliudè autem credo, quod Confeſſarii, qui committunt talia peccata, cum ſciant ſententiam noſtram eſſe probabilem, non multum curent de explicacione illius circumſtantia.

236.
Reſponde-
tur ad pri-
mam repli-
cam a verſa.

Ad primam replicam A verſa; tranſeat, Pon- tifices ſimilitudinem ponere inter Pœnitentiam & Baptiſmum; & agnoſcere ſimilem cognationem, adèdque ſimilem deformitatem, contra reverentiam Sacramenti: verumtamen pro illo ſolo tempore, quo erat illa cognatio impedimentum matrimonii; quia ergo hodie illud impedimentum ſublatur eſt, ideo etiam videtur ſublata illa ſpecialis deformitas. Cui non placet hæc ſolutio, quærat meliorem.

237.
Joan. Sanchez eſt
negat mali-
tiam ſpecie
diſtinctam,
admittit ta-
men circumſtan-
tiam nota-
biliter ag-
gravantem.

Sancius in Select. diſp. 11. n. 6. tametiſi neget malitiam ſpecie diſtinctam, equidem admittit circumſtantiam notabiliter aggravantem ut ſuprà vidimus, eò, inquit, quod notabiliter aggravet, quod ille, qui ſub cura ſua ſuſcipit pœnitentem curare, ſauciet; ob quod Cardin. Roxas Archiepiſcopus Toletanus in Conſtitutionibus Synodalibus in caſibus reſervatis antiquis, reſervationem hujus caſus, à prædeceſſoribus Archiepiſcopis inductam, innovavit. Et hoc ſolum jura in principio allata convincunt; nec ex illis convinci poterit, quod circumſtantia illa mutet ſpeciem: non tamen erit neceſſariò aperienda talis circumſtantia; quia circumſtantia notabiliter

aggravantes, ex præcepto conſtituenda non ſunt, ſed ſolum ex conſilio, cum judicium ſubſtantiale qualitatè peccati capiatur ſufficienter à Confeſſario cognitè ſpecie, licet non gravitate. Ita Sancius.

Sed contra: Confeſſarius ſub cura ſua non ſuſcipit pœnitentem curare, niſi dum ſua peccata confeſſeatur; quod ergo hodie, quando confeſſus fuit, eum curaverit à peccatis ſuis, quomodo, quæſo, poteſt aggravare in ratione libidinis peccatum, quod cum ipſo committit poſt 20. v. g. annos; abſque ullo reſpectu ad Confeſſionem præteritam?

Eò, inquit, quod tanta ſit libidinis paſſio & affectus, ut nec ab illa deterreatur & abſtineat, cujus ſaltem aliquando fuit Confeſſarius. Quod utcumque, inquit D. Caſtillo ſuprà n. 607. probabile videtur; & cum non metet ſpeciem ille intenſior affectus, non erit neceſſariò explicandus in Confeſſione. Hæc ille. Quod verum ego arbitror, etiam in ſententia, quæ docet, circumſtantias notabiliter aggravantes eſſe explicandas; quia non video, quomodo ille intenſior affectus notabiliter aggravet.

Quod autem illud peccatum ab aliquibus Episcopis reſervetur, non ita provenit ex majori ejus gravitate, præciſè in ratione luxuriae, quàm ad deterrendum Confeſſarios ab hujusmodi peccatis; maxime dum committuntur, accepta occasione ex ipſa Confeſſione, quando ut in principio diximus, ſuperadditur graviffimum ſacrilegium; quod in certis caſibus Eccleſia graviffimè punit, ut alio loco viderimus. Et perinde eſt ad hoc peccatum ſacrilegii, ſive Confeſſarius abutatur ſœminâ ſive mæculo, quia eadem eſt ratio; immo major in peccato cum mæculo, quod gravius eſt, adèdque gravius irreverentia Sacramenti.

Dico; Ad hoc peccatum ſacrilegii; quia ſi præciſè ſpectemus malitiam, quam Aliqui putant provenire ex lege poſitiva Eccleſia; cum jura ſuperius allata ſolum loquantur de copula cum ſilia ſpirituâli, exiſtimate Nonnulli, oppoſitam ſententiam non minus probabilem de tutam in praxi.

Ita Dia. ſuprà reſol. 56. cum Baſil. Pœnitio in Traçt. de imped. Matrim. cauſ. 30. c. 24. §. 2. ver. *Atque hæc.* & aliis, contra Sancium in Select. ſuprà n. 12. ubi ſic ait: *Et jura de commiſſione cum ſœminis Confeſſionis ſuſcipi ſolum loquantur, eadem omniò reſpectu procedit reſpectu virorum, & eadem intro- gatur injuria Sacramento. Unde licet in pœnitentia non fiat extenſio, etiam ex identitate ſeu majoritate rationis, id intelligendum in criminibus diverſi generis, non in ejusdem, ut contingit in ſodomia cum ſœminâ, vel cum viro, non in ſodomia aut beſtialitate, eſi hæc ſit longè gravius illo crimine ſodomia.*

Eo mo-

Et modo, quo crimen Confessarii sollicitantis virum in Confessione ad carnalia, deferendum est ad inquisitionis tribunal, licet Bullæ Pii IV. & Clement. VIII. solum loquantur de Confessariis sollicitantibus feminas in actû Confessionis, cum ratio in ipsis Constitutionibus expressa, ibi: *Ne sacramentis ab Ecclesia Dei institutis abutantur, aut illis iniuriam faciant*, conveniat etiam huic casui. Hæc ille.

Quæris; quare ergo jura meminerit solius feminæ? Respondet Sancius: Ea quæ fieri frequentius contingit, nominatim à lege prohibentur. *Nam ad eâ ff. de ll. Nam ad eâ, quæ sequenter accidunt, leges adaptantur*; ob quod sollicitationis feminarum, non virorum facta est mentio. Hæc ille.

Quia tamen ab Aliquibus de hoc puncto dubitabatur, & contrarium asserbatur, ad amovendam omnem rationem dubitandi, & contrarium asserendi, Greg. XV. anno 1622. die 30. Augusti usus fuit hisce verbis: *Declaramus, quod omnes & singuli Sacerdotes, qui personas, quacumque ille sint, ad inhonesta sollicitare vel provocare tentaverint, ab Inquisitionibus severissime puniantur*. Ex eo ergo, quod ait: *Personas quacumque ille sint*; idem est ac si diceret; sive persona sit femina, sive vir. Et licet prædicta lex respectu sollicitantis pœnalis sit, respectu Sacramenti est favorabilis, ob quod extendenda. Ita Sancius.

Qui ibidem n. 13. negat tactus turpes, & pollutiones inter scœmora pœnitentis indè ortas; habere specialem malitiam, quam habet copula cum filia, vel filio Confessionis. Ratio ejus est, quia jura supra allegata solum loquuntur de copula.

Nec obstat, inquit, quod pollutio gravius sit peccatum, quam fornicationis simplicis crimen: nam in pœnalibus non fit extensio etiam ex identitate seu majoritate rationis in criminibus diversi generis ex regul. *Ordin. in 6. & cap. Pœna de Pœnit. dist. 1. Pœna* (sic in ff. tit. de Pœnis legitur) *legum interpretatione mollienda sunt potius, quam exasperanda.*

Respondeo; quando sunt meræ pœnæ, id est, lex pœnalis restringenda est, nisi fuerit favorabilis; hæc autem jura licet pœnalia sint, tamen favorabilia, ut idem Auctor admittit n. 12. dicens: *Licet prædicta lex respectu sollicitantis pœnalis sit, respectu Sacramenti est favorabilis, ob quod extendenda; ergo similiter licet prædicta jura pœnalia sint respectu Confessarii, qui commiscetur pœnitenti; respectu tamen Sacramenti favorabilia sunt, ob quod extendenda, saltem ad ea, quæ sunt quasi via ad ipsam commixtionem; & ideo merito sub illa intelligenda, maxime cum non minor, sed major fiat per ista injuria Sacramenti; unde indubie continent specialem malitiam sacrilegii, quando occasione Sacramenti committuntur; quidquid sit de malitia, quæ specialiter oritur ex lege positiva*

Ecclesiæ, de qua sola loquitur Sancius.

Cæterum & hanc malitiam participare tactus turpes & pollutiones inter pœnitentis scœmora, existimat Lugo supra n. 361. quem sequitur Dicast. supra n. 609. Nam (inquit Eminent.) *sicut prohibita copulâ inter cognatos cognatione spirituali, orta ex Baptismo, tactus etiam, & alia peccata turpia inter illos, contrahunt specialem malitiam; necessariò declarandam; sic positâ speciali prohibitione Ecclesiæ de copula Confessarii cum pœnitente, propter speciale vinculum, ab eadem Ecclesia inter illos constitutum, consequenter tactus, & reliqua turpia peccata contraherent specialem malitiam necessariò declarandam. Hæc ille.*

Quæ placent, suppositâ veritate illius sententiæ, id est, supposito illo speciali vinculo & impedimento matrimonii inter Confessarium & pœnitentem.

Sed nunquid; interrogat quispiam, peccatum commissum cum Confessario, licet aut convenit eidem confiteri? Aug. (vel quisquis est Auctor) lib. de verâ & falsa pœnit. c. 2. (& refertur de Pœnit. dist. 6. c. 1.) *Sacerdos, inquit, cui omnis offertur peccator, ante quem statuitur omnis languor, in nullo eorum sit iudicandus, quæ in alio iudicare est promptus. Iudicans enim alium, qui est iudicandus, condemnât seipsum. Cognoscat igitur se, & purget in se, quod alios videt sibi offerre.*

Ad eandem questionem respondet Doctor Angel. in Addit. q. 20. a. 2. ad 1. *Quod in tali casu nec Sacerdos debet audire Confessionem mulieris, cum quæ peccavit, de illo peccato, sed debet ad alium mittere: nec illa debet ei confiteri, sed debet petere licentiam ad alium eundem, vel ad Superiorem recurrere, si ille licentiam denegaverit: tum propter periculum; tum quia est minor verecundia: si tamen absolvetur absoluta esset. Quod enim Aug. dicit, quod non debet esse in eodem crimine, intelligendum est secundum congruitatem, non secundum necessitatem Sacramenti. Quæ doctrina verissima est.*

De qua Basil. Pontius supra n. 3. ita scribit: *si quis, qui rem habuit cum aliqua, utroque postea ad sanam mentem redacto; patris spiritualis manus suscipiat, ita ut deinceps eam non cognoscat; non video cur reprehendi debeat, si tamen periculum absit; ne ad turpem denuò familiaritatem redeat. At si frequenter cum illa rem habuerit, ejusque veluti concubina sit, & ne turpis illa familiaritas & consuetudo ad alterius cognitionem deveniat: vel ut turpis amicus exploratum magis habeat scœmora animi; illius Confessionem, cum se offert occasio, audire velit, numquam nisi in rarissimo aliquo casu sentio licitum esse Confessiones excipere ejus, cum qua in peccatis perseverat, aut turpi contubernio.*

Res est periculis plena, & occasio committendi non pauca sacrilegia. Quem enim ani-

244. Oppositum docent Lugo & Dicast.

245. An liceat peccatum, commissum cum Confessario, eidem confiteri.

c. 1. de Pœnit. dist. 6.

Sententiâ Doct. Angelici, quod non debeat

246. Opinio Bæsi sit. Pontii

241. Quare jura meminerit solius feminæ.

242. An turpes tactus & pollutiones habeant eandem malitiam, quam copulæ Negat Sancius, & occurrit objectioni.

243. Responso Auctoris.

mum esse cogites & Confessario, & pœnitenti, qui libidine inardescunt, amicitia & familiaritate tenentur, cum & pœnitens animum suum illi aperit, quem tenerè diligit, & ea repetit, in quibus pariter delectati, & Confessarius in eo tribuati, in quo nullum mendacium dici potest, nudum videt fœminæ amicæ peccatus? Itaque ratione periculi novi consensus, & committendi sacrilegii, istud illicitum assevero; nisi forè in extremæ necessitatis casu, aut quando imminente præcepto Confessionis annuæ, non esset copia Confessoris ob magnum aliquod periculum, & nullâ ratione distimulari posset omisso præcepto. Nam extra hos casus dicerem, illam non habere copiam Confessoris, si non alteri, quàm amasio confiteri potest, atque ad eod non teneri præcepto Confessionis. Hactenus Pontius.

247.
Ab eo discedit
Sancius;

A quo, inquit Sancius in *Select.* suprâ n. 16. discedo, quatenus ait, hujusmodi periculum ferè semper reperiri, & ob id censet numquam licere, nisi in rarissimo casu, Confessionem concubinæ excipere. Immo licet publicum sit, Confessarium & fœminam in concubinato vixisse, fas erit ipsius admittere Confessionem, cum ex actione, de se licita, nullum possit offerri activum scandalum, dum aliàs quoquæ actio mali speciem non præferat. Ita Sancius.

& Auctor
ei subscribitur;

Sed ego subscribo sententiæ Pontii, intellectæ, sicuti intelligi debet, de illa concubina, cum qua in peccatis perseverat, aut turpi contu-

bernio. Nec puto quod Sancius ab eo discessisset, si ad hæc verba attendisset. Et censuro, tali casu illam actionem præferre mali speciem, adeoque ex illa actione offerri activum scandalum, præbendo occasionem aliis, suspicandi malum, & etiam faciendi malum, spe obtinendi à complice Absolutionem.

Hinc meritò Andreas Dei & Apostolicæ Sedis gratiâ Archiepiscopus Mechliniensis præ memoriæ, reservavit quodlibet peccatum mortale externum contra castitatem, si (quod Deus avertat) contingeret committi cum pœnitente seu complice. Et Archiepiscopo Trevirensi reservata est commixtio Sacerdotis cum filia sua spirituali, quam scilicet baptizavit, vel cujus Confessionem audivit.

In quibus proinde Diocesibus absque speciali licentia seu potestate absolvendi à reservatis, Confessarius non solum illicitè, sed etiam invalidè absolvit pœnitentem ab illo peccato, estò alioquin esset legitime dispositus, & nullum foret periculum ulterioris consensus. Unde quod suprâ dicebat Doctòr Angelicus: *si tamen absolveret, absoluta esset, intelligendum est, nisi aliquid aliud obset, id est, nisi obset reservatio seu subtractio jurisdictionis circa tale peccatum.* Et hactenus de Ministro Sacramenti Pœnitentiæ, ad laudem & gloriam Omnipotentis Dei. Sequitur Disputatio nona de Sacramento Extremæ Unctionis.

